

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

***ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ЗНАЧЕНЬ  
У ДІАХРОНІЧНОМУ  
ТА ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

*Видається з 1998 року*

**ВИПУСК 28**

Донецьк 2013

ISSN 2075-2970

**УДК 801. 55:807 + 801. 561. 1 : 807**

Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах : зб. наук. праць / В. Д. Каліущенко (голов. ред.). – Донецьк : ДонНУ, 2013. – Вип. 28. – 225 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми діахронічної та зіставної лінгвістики. Для широкого кола науковців, викладачів і студентів філологічних спеціальностей.

This volume includes papers on current issues of diachronic and contrastive linguistics. For a wide readership of scholars, lecturers and students of philology.

Збірник зареєстровано в Міністерстві інформації України 18 березня 1999 року (серія КВ № 3735) і внесено до переліку наукових фахових видань з питань філології (постанови президії ВАК України за №№ 1-05/7 від 9 червня 1999 року; 1-05/8 від 22.12.2010 року).

**Редакційна колегія :**

- Каліущенко В.Д. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет (головний редактор)
- Ягупова Л.М. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет (заст. головного редактора)
- Басиров Ш.Р. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет
- Бессонова О.Л. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет
- Загнітко А.П. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет
- Кремзикова С.Ю. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет
- Огуй О.Д. – доктор філологічних наук, професор,  
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
- Прокопчук О.О. – доктор філологічних наук, професор,  
Інститут неолінгвістики Поморської академії, м. Слупськ (Польща)
- Сенів М.Г. – доктор філологічних наук, професор,  
Донецький національний університет
- Андрєєв С.М. – доктор філологічних наук, професор,  
Смоленський державний університет (Росія)
- Таранець В.Г. – доктор філологічних наук, професор,  
Миколаївський державний університет ім. В.О. Сухомлинського
- Чередниченко О.І. – доктор філологічних наук, професор,  
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Друкується за ухвалою Вченої ради Донецького національного університету (протокол № 10 від 27.12.2013 року).

**Адреса редакції:**

Донецький національний університет,  
факультет іноземних мов,  
83001 Донецьк / Україна  
тел.: +38 062-302 09 22  
тел./факс: +38 062-302 09 22  
e-mail: typologiya@ukr.net

© Донецький національний університет, 2013

## З М І С Т

### МОВНІ ОДИНИЦІ ТА КАТЕГОРІЇ У ТИПОЛОГІЧНОМУ Й ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ

<i>Корсун О.В.</i> Безсуб'єктні речення характеристики в англійській і українській мовах.....	5
<i>Кришталь С.М.</i> Структурно-семантичні характеристики метафоричного термінологічного сполучення у фінансовій термінології англійської та української мов.....	14
<i>Лещенко О.В.</i> Комунікативна тактика демонстрації переваг установи та підкреслення її ексклюзивності в німецьких та українських рекламних слоганах...	25
<i>Манакін В.М.</i> Внутрішня форма слова і національне світобачення .....	39
<i>Оленяк М.Я.</i> Парадигма логічних відношень між компонентами пояснення і уточнення та їх розмежування (на матеріалі англійської, української і польської мов).....	49
<i>Онищук М.І.</i> Зіставно-типологічне дослідження парадигматичної лакунарності в англійському і українському художньому мовленні: лінгвокогнітивний аспект.....	60

### СЕМАНТИЧНІ Й ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ СЛОВА, ВИСЛОВЛЮВАННЯ Й ТЕКСТУ

<i>Бурдейна О.Р.</i> Методологія дослідження лінгвокогнітивних особливостей концепту INSULARITY .....	71
<i>Волкова Т.Я.</i> Особенности морфологического словообразования в профессиональной журналистской лексике в шведском языке .....	82
<i>Запововський М.В.</i> Типологія параболізмів у сучасній німецькій мові (на матеріалі біблійних текстів та лексикографічних джерел) .....	96
<i>Кочергіна С.С.</i> Мотивуючі бази назв професій у сучасній англійській мові .....	106
<i>Магас Н.М.</i> Емоційне забарвлення політичного дискурсу: прагматичний аспект...	115
<i>Семашко Т.Ф.</i> Розвиток семантичних потенцій колоратива <i>синій</i> у процесі вербалізації суспільної свідомості .....	125
<i>Чумаков А.Н., Богуславский С.С.</i> Синтаксический состав эллиптического предложения немецкоязычного художественного диалога .....	137

### МОВНІ КАТЕГОРІЇ В ДІАХРОНІЇ

<i>Захарченко С.М.</i> Дієслова із суфіксом <i>-ieren</i> у середньовісній німецькій мові епохи XIII століття .....	149
<i>Илиади А.И.</i> О некоторых иранизмах славянского словаря. III .....	160
<i>Ильчесин М.Д.</i> Про семантичний розвиток найменування <i>Dame</i> в німецькій мові (на матеріалі лексикографічних та енциклопедичних джерел) .....	167
<i>Коротка І.М.</i> Семантика рефлексів і.-с. *bheu-, *bheуэ- (*bhūā-, *bhūē-): *bhōu- : *bhū- 'рости, розвиватися', 'бути, існувати', 'жити, населяти' в германських, слов'янських та балтійських мовах (на індоєвропейському фоні). I .....	176
<i>Такташева І.Р.</i> Структурно-семантичні особливості прикметників-комполітів із компонентом <i>-krank</i> (на матеріалі лексикографічних даних) .....	192
<i>Федорова А.О.</i> Семантика номінації термінів лексико-семантичної групи 'влада' в індоєвропейських мовах. II .....	203
<b>НАШІ АВТОРИ</b> .....	217

# CONTENTS

## LANGUAGE UNITS AND CATEGORIES IN THE TYPOLOGICAL AND CONTRASTIVE ASPECTS

<i>Korsun O.V.</i> Subjectless Sentences of Characterization in English and Ukrainian ....	5
<i>Krishtal S.M.</i> Structural-Semantic Characteristics of the Metaphorical Terminological Combination in the Financial Terminology of English and Ukrainian	14
<i>Leschenko O.V.</i> A Communication Tactic Emphasising the Advantages and Exclusiveness of an Institution in German and Ukrainian Advertising Slogans.....	25
<i>Manakin V.M.</i> The Inner Form of the Word across National World View .....	39
<i>Olenyak M.Ya.</i> The Paradigm of Logical Relations between Specification and Explanation Components and the Criteria of their Differentiation in English, Ukrainian and Polish .....	49
<i>Onyschuk M. I.</i> A Contrastive and Typological Study on Paradigmatic Lacunarity in English and Ukrainian Fictional Speech: a Linguocognitive Aspect .....	60

## SEMANTIC, FUNCTIONAL AND PRAGMATIC CATEGORIES OF THE WORD, UTTERANCE AND TEXT

<i>Burdeina O. R.</i> Research Methodology of the Linguo-Cognitive Peculiarities of the Concept INSULARITY .....	71
<i>Volkova T. Ya.</i> The Peculiarities of Morphological Word-Building in the Professional Vocabulary of Journalism in Swedish .....	82
<i>Zapolovskiy M. V.</i> Typology of Parabolic Expressions in Modern German (Based on the Biblical Texts and Lexicographical Sources) .....	96
<i>Kocherhina S. S.</i> Motivating Bases of Profession Names in Modern English .....	106
<i>Magas N.M.</i> Emotional Political Discourse: A Pragmatic Aspect .....	115
<i>Semashko T. F.</i> Evolution of the Semantic Potential of the Colour Name <i>blue</i> in the process of verbalization of social consciousness .....	125
<i>Chumakov A.N., Boguslavskiy S.S.</i> Syntactic Structure of the Elliptical Sentence in the German Literary Dialogue .....	137

## LANGUAGE CATEGORIES IN DIACHRONY

<i>Zakharchenko S.M.</i> Verbs with the Suffix <i>-ieren</i> in the Middle High German Epos of the XIII <sup>th</sup> Century .....	149
<i>Iliadi A.I.</i> On Some Iranian Lexical Elements in the Slavonic Lexicon. III .....	160
<i>Ilchesyn M.D.</i> On the Semantic Development of the Naming Unit <i>Dame</i> In German (Based on the Lexicographical and Encyclopaedic Sources) .....	167
<i>Korotka I.M.</i> The Semantics of the Indo-European Reflexes *Bheu-, *Bheuə- (*Bhūā-, *Bhūē-): *Bhōu- : *Bhū- 'to grow, to develop', 'to be, to exist', 'to live, to populate' in the Germanic, Slavic and Baltic Languages (against the Indo European Background). I .....	176
<i>Taktasheva I.R.</i> Structural and Semantic Peculiarities of the German Adjective Compounds with the Component <i>-krank</i> (on the Material of the Lexicographic Data)	192
<i>Fedorova A.O.</i> The Semantics of Nomination of the Terms in the Lexico-Semantic Group 'Power' in the Indo-European Languages. II* .....	203
<b>CONTRIBUTING AUTHORS</b> .....	218